

Majskern

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Kilenczedik évfolyam. 33. szám. Szerkeszti: Székelyudvarhely, 1911. aug. 17.

Előfizetési ára: községeknek, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 6 korona. Egyes szám ára 50 fillér.

Dr. Keith Ferenc várm. tb. főjegyző.

Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székelyudvarhely. Árpád-utca 3. szám, hová az előfizetési pénzek küldendők.

III. Általános jellegű, de további intézkedést nem igénylő rendeletek, értesítések és más közlemények

257.

1,426—1911. VI. b. B. M. kih. számú körrendelete.

A harmadfoku hatóság által hozott rendőri büntető bírósági határozatok három példányának felhasználása.

Valamennyi vármegyei alispánnak, valamennyi városi törvényhatóság tanácsának, a székesfővárosi m. kir. államrendőrség főkapitányának és a fiumei kormányzó tanácsnak, mint másodfoku rendőri büntető bíróságoknak.

A rendőri büntető eljárásra vonatkozó 105000—1909. B. M. számú Ügyviteli Szabályzat 62. §-a értelmében a harmadfoku hatóság által az 1911. évi január hó 1-től kezdve iktatott ügyekben hozott azon határozatok, amelyek a felekkel közlendő három példányban állítatnak ki és pedig egy eredeti aláírással ellátott és két hiteles másolati példányban.

Minthogy kérdés tétetett az iránt, hogy ezen három példány miként használtassék fel, ezennel értesitem, hogy a három példány közül az eredeti aláírással ellátott példány mindenkor az iratoknál marad, míg a másodfoku hatósághoz az iratokkal leérkező egyik másolati példány, a másodfoku rendőri büntető bíróságnál beiktatva, ott visszatartandó.

Az ezen példányra vezetett iktatói számok az iktatáskor az eredeti aláírással ellátott határozatra is egyidejűleg reá kell vezetni, s az iratokkal és a másik másolati példánnyal együtt az elsőfoku rendőri büntető bíróságnak meg kell küldeni.

Az elsőfoku rendőri büntető hatóságnál azután a másodfoku rendőri büntető bíróság iktatói számával már ellátott eredeti (aláírással ellátott) példány közvetlenül a másodfoku rendőri büntető bíróság iktató számát feltüntető feljegyzés alatt levő helyen az elsőfoku rendőri büntető bíróság-

nál szabályszerűen iktattatik. Az elsőfoku rendőri büntető bíróságnál kapott iktatószám az iratokkal érkezett másolati példányra is nyomban rávezetetik, ez a példány azután a terhelt részére leendő kézbesítés céljára szolgál.

Amennyiben egynél több érdekelt fél volna, akivel a határozatot közölni kell a határozat az elsőfoku rendőri büntető bíróság által megfelelő számú példányban sokszorosítandó, s az érdekelt felek részére ilyen sokszorosított példányok kézbesítendők.

Budapesten, 1911. évi július hó 26 án.

A miniszter helyett:

Dr. Némethy Károly s. k., államtitkár.

258.

Szám: 5690—1911. alisp.

Tárgy: A vizjogi ügyekben befizetett hatósági szakértői eljárási díjak kezelése.

Székelyudvarhely rendezett tanácsu város polgármesterének, a három járási főszolgabírónak, továbbá valamennyi községi és körjegyzőnek.

A földmivelésügyi miniszter ur, a vármegyei hivatalos lap folyó évi 11. számában is közölt 42—1911. B. V. sz. körrendeletében elrendelte, hogy a vizjogi engedélyezési ügyekben fölmerülendő (30 kor. összegnyi) kulturmérnöki szakértői eljárási díjak, a helyszíni tárgyalások előtt előre lefizetendők. Midőn erre figyelmét további mihez tartás végett újabban is felhívom, egyuttal arra is utasítom, hogy az ilyen czímen behajtott hatósági szakértői díjakat időnyerés és fölösleges munkaszaporulat elkerülése céljából ne hozzám, illetve javamra a székelyudvarhelyi kir. adóhivatalba, hanem közvetlenül a brassói m. kir. kulturmérnöki hivatal részére küldjék meg. Hozzám pedig ennek megtörténtét a nyert nyugta, vagy postai feladó vevény csatolása mellett sürgősen jelentsék be.

Székelyudvarhelyen, 1911. évi augusztus 8-án.

Alispán helyett:

Dr. Paál, főjegyző.

259.

102,400. IV-c.—1911. B. M. számú körrendelet.

Az anyakönyvi kivonati díjaknak rendelkezése.

Valamennyi vármegyei törvényhatóságnak.

Tudomásomra jutott, hogy több vármegyei törvényhatóság jóváhagyott oly községi képviselő-testületi határozatokat, amelyek az anyakönyvi kivonati díjakat egyszerűságra, vagy meghatározatlan időre az anyakönyvvezető-jegyzőnek engedik át.

Mintthogy pedig az 1904: XXXVI. t.-cz. 22. §-ának a törvény indokolásából kitetszőleg az volt a félre nem érthető célzata, hogy az anyakönyvi kivonatokból befolyó jövedelemből a községek anyakönyvek, dologi kiadásai fedeztessenek: a szóbanforgó határozatok nyilván törvénybe ütköznek s mint ilyenek meg nem állhatnak.

Feladatává tesztem tehát a Czimnek, hogy amennyiben ily értelmű községi határozatokat a törvény célzatával ellentétesen jóváhagyott volna, jóváhagyó rendelkezésének hatályon kívül helyezése iránt intézkedjék.

Más eset az, ha a kérdéses díjak egy-egy számadási év keretén belül részben vagy egészben jutalomképpen engedtetnek át a községi vagy körjegyzőnek, mint anyakönyvvezetőnek.

A község erre, mint bármely más jutalmazásra, önkormányzati hatásköréből kifolyólag kétségkívül jogosult s a község ideirányuló elhatározásának érvényesítésénél csak az a követelmény vonja meg a tárgyilagosságot, hogy az anyakönyvi dologi kiadások a jutalmazásra szánt összeg levonása után is fedezve legyenek, illetőleg hogy a község oly vagyoni helyzetben legyen, hogy az átengedni kívánt meghatározott összeget közigazgatási közvetlen feladatainak sérelme nélkül nélkülözhesse, végül hogy a jutalmazás egyébként is indokolt legyen.

Budapesten, 1911. évi július hó 13-án.

A miniszter helyett:

Dr. Némethy Károly s. k., államtitkár.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám: 5761—1911. alisp.

A községek képviselőtestületének.

Az anyakönyvi díjakról való megfelelő rendelkezés érdekében a fenti rendeletet tudomásukra hozom.

Székelyudvarhely, 1911. évi augusztus hó 5-én.

Alispán helyett:

Dr. Paál, főjegyző.

260.

91,415 VI-a.—1911. B. M. számú körrendelet.

A Báró Eötvös Loránd és társai által az ország összes törvényhatóságában foganatosítandó

magnetikai és geophysikai zavartalanságának biztosítása.

Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak 28,762—1907. és 49,822—1910. számú rendeletei alapján Báró Eötvös Loránd v. b. t. tanácsos, egyetemi tanár, valamint segédei: Dr. Pekár Dezső, Fekete Jenő, Dr. Ribár István, Garetár Sándor observatorok és Oltay Károly műegyetemi adjunktus az ország összes vármegyei területén, több éven át magnetikai és geophysikai felvételeket fognak künn a szabad ég alatt végezni.

A felvételekhez szükségesek sátrak és mérőeszközök, a körülményekhez képest néha éjszaka is künn fognak maradni a szabadban.

Hogy e tudományos vizsgálataikban nevezett urak sem feltartóztatva, sem háborgatva ne legyenek, felhívom czimedet, hogy őket feladatuk teljesítésében jóakarattal támogassa és alárendelt közegeivel is támogattassa, a községek lakosságát pedig figyelmeztesse, hogy nevezetteket tudományos működésükben semmiféle módon ne zavarják, hanem ott s ahol erre esetleg szükségük lenne, nekik segítségükre legyenek. Végül felhívom a czimet, hogy gondoskodjék egyszerűságra afelől is, hogy a mennyiben a többször nevezett urak azt bármikor és bárhol kívánnák akár személyük megvédelmzése, akár értékes eszközeik megőrzése céljából költségükre haladéktalanul rendőri, vagy csendőri közeg álljon rendelkezésükre mi végből őket egyszerűságra külön rendelettel is ellátam.

Budapesten, 1911. évi július hó 26-án.

A miniszter helyett:

Dr. Némethy Károly s. k., államtitkár.

Szám: 5763—1911. alisp.

Mindenik főszolgabírónak, Székelyudvarhely város főkapitányának, valamennyi községi és körjegyzőnek és az összes előjáróságnak.

Magy. kir. belügyminiszter urnak fenti körrendeletét tudomás vétel végett közlöm.

Székelyudvarhelyen, 1911. évi aug. hó 3-án.

Alispán helyett:

Dr. Paál, főjegyző.

261.

Magyar királyi földművelésügyi miniszter.
50811. III-1. 1911.

Körrendelet valamennyi városi és vármegyei törvényhatóságnak.

A hatósági husszékekbe utalt husok árának megfelelő megállapítása érdekében szükségesnek

találtam az állategészségügyi hatóságok részére tájékoztatást nyújtani, e czélból az országos állategészségügyi tanács véleményének meghallgatása után a következőket rendelem el.

A hatósági husszékbe utalt hus maximalis árát és pedig a nyersen kimérésre kerülő hust a szabad forgalomban levő ugyanazon fajtájú állatok husa mindenkori árának 70%-ában, a páczolt állapotban kimérésre kerülő hust a szabad forgalomban levő, ugyanugy kezelt hus árának 60%-ában, a páczolt, illetve főtt hus árát az ugyanazon fajtájú állatok szabad forgalomban levő nyers husa mindenkori árának 50%-ában, a szalonnát a szabad forgalomban levő szalonna mindenkori árának 70%-ában, a sertés zsir pedig a szabad forgalomban levő sertészsir mindenkori árának 80%-ában állapítom meg.

A szarvasmarha, juh és kecske zsigerei a husra megállapított ár egyharmadánál. a borju és sertés zsigerei pedig a husra megállapított ár felénél drágábban nem árusíthatók. A zsigerek árával azonos árban állapítandó meg a szarvasmarha fejének és lábának, illetve a szuró állatok fejének és lábának eladási ára is.

Félreértések elkerülése czéljából azonban megjegyzem, hogy miután a hatósági husszékbe utalt és bár egy és ugyanazon ok miatt kifogásolt hus értéke a betegség, illetve az elváltozás, valamint a tápláló és élvezeti érték foka szerint önként értetőlég esetenként is igen változó lehet, a hus tényleges eladási árának megállapítása az e tekintetben szakértőnek tekintendő husvizsgáló véleménye alapján, a ki a véleményadásnál a hus elváltozásának természetét, fokát, valamint a hus tápláló és élvezeti értékét is tekintetbe venni és lelkiismeretesen értékelni tartozik, továbbra is a hatóság feladata marad és ezen legmagasabb árhatáron belül szabad mérlegelés tárgya lesz ezentúl is.

Továbbá a husvizsgálati rendelet 107. §-a szerint a hatósági husszékbe mindenki által észrevehetően leírva az oda utalt hus tulajdonságának neve is kifejlesztendő. Erre nézve megjegyzem, hogy miután a fogyasztó közönség érdekei szempontjából tényleg közömbös, a husiparosok érdekei tekintetéből pedig megfelelőbbnek látszik az, ha az állat nemét, fajtát, a hus árát és az oda-utalás okát feltüntető jegyzékből a hus tulajdonosának neve kihagyatik, ennél fogva az idézett 107. §. azon határozmányát, mely szerint a hus tulajdonosának neve is feltüntetendő, hatályon kívül helyezem.

Idézzék 170. §-ra, valamint a 108. §-ra megjegyzem egyébként, hogy az abban használt szabadszék kifejezés alatt mindig hatósági husszék értendő.

Budapest, 1911. július 20.

A miniszter helyett:
Bartóky s. k., államtitkár.

Udvarhelyvármegye alispánjától.

Szám: 5844—1911. alisp.

Valamennyi főszolgabíró, Székelyudvarhely

város polgármestere, rendőrkapitányság és valamennyi községi előljárásának.

M. kir. földmivelésügyi miniszter urnak fenti számú rendeletét tudomás és ahhoz alkalmazkodás végett kiadom.

Székelyudvarhely, 1911. évi augusztus hó 7-én.

Alispán helyett:

Dr. Paál, főjegyző.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körölvények.

Állati betegségek. *Sertésorbáncz* föllépett járványosan Kisgalambfalva községben.

Sertésvész föllépett járványosan Gagy és Márafalva községekben.

Sertésvész megszűnt Kányád és Székelybethlenfalva községekben.

Bivalyvész szörványosan föllépett Homoródbene községben.

Bivalyvész megszűnt Kápolnásfalva, Nyikómalomfalva és Székelyszombor községekben.

Lépfene megszűnt Magyarhermány községben.

Pályázati hirdetmény. (320—1911. szám.) Udvarhelymegye keresturi járáshoz tartozó Rugonfalva községben megüresedett szülésznői állás betöltése végett ezennel pályázatot nyitok, felhivatnak pályázni kívánók, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványukat f. évi *augusztus 30-ig* hozzám annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezett folyamodványokat figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása 60 korona, szülésnél közreműködési 8 napon át tartó látogatási díj 2 korona, azontul 60 fill. naponként.

A választás f. évi szeptember hó 5-én d. e. 9 órakor Rugonfalva községházánál lesz megtariva. Székelykeresztur, 1911. július hó 25-én. *Bíró*, tb. főszolgabíró.

Versenytárgyalási hirdetmény. (847-á—1911. szám.) A vallás- és közoktatásügyi miniszter 1911. évi június hó 2-án 22817—911. számú rendeletével az alsósófalvi állami óvoda építését engedélyezvén, ezen építés biztosítására ezennel zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Felhivatnak mindazok, a kik a fent jelzett munkákat elnyerni óhajtják, hogy ajánlataikat öt pecséttel lezárt borítékban a Székelyudvarhelyi kir. államépítészeti hivatalnál 1911. évi *augusztus hó 23-án* délelőtt 10 óráig nyújtsák be. A borítékban megjelölendő, hogy az abban foglalt ajánlat mely munkáinra, avagy az egész munkára vonatkozik-e.

Ajánlattevő az egész munkára, avagy egyes munkanemre tehet ajánlatot. — Amennyiben a község terméskövet, homokot és téglát bocsát rendelkezésre, úgy köteles lesz azt vállalkozó köbméterenkint 50 (öt) 40 (Négy) illetve a téglanyag ezrért 32 (Harminczkettő) koronaért átvenni. Az

ajánlatokhoz a munkabér 5%-ának megfelelő bányapénz adóhivatali nyugtája is csatolandó.

A versenytárgyalás az ajánlatok felbontásával fent nevezett hivatalban, az ajánlatok beadására kitűzött idő elteltével fog megtartatni. Az ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői jelen lehetnek.

A beadott ajánlatok felett a kir. államépítészeti hivatal a közszállítási szabályzat 25 §-ában megállapított határidőn belül dönt.

Végleges döntést a vallás és közoktatásügyi miniszter urnak tartatik fenn.

Az 1907. évi III. t.-cz. 13. és 14. §§-ai értelmében az ajánlattevő, a mennyiben ajánlata elfogadhatnák, köteles a munka teljesítéséhez szükséges új gépeket, eszközöket, berendezési tárgyakat és idezett törvényszakaszoknak megfelelően hazai gyárakból beszerezni és a munka teljesítéséhez hazai, első sorban magyar honos, műszaki erőket, tisztviselőket, munkásokat stb. alkalmazni és ezen kötelezettség ellenőrzése céljából szükséges adatokat a munka ellenőrzésével megbízottnak rendelkezésére bocsátani.

Ezen kötelezettségek egyike, vagy másika alól való felmentést az 1907. III. t.-cz. 13. §-a értelmében csak a kereskedelemügyi miniszter ur adhat, azok bármelyikének áthágása esetén a kir. államépítészeti hivatalnak jogában áll — minden bírói beavatkozás nélkül a szerződést felbontani és emellett a munkát ajánlattevők kárára és veszélyére más módon biztosítani, vagy 20%ot meg nem haladó kötbért kiszabni és a munka folytatását követelni.

A kiszabott kötbér a kereskedelmi és ipari alap javára esik.

Ezen kötelezettségek, vagy azok egyikének kijátszása esetén 1907. III. t.-cz. 15 §-a értelmében jogában áll a m. kir. kereskedelemügyi miniszternek vállalkozót a jogkörébe eső ipari szállítások és munkálatokból véglegesen, vagy meghatározott időre kizárni.

Mindazon ajánlattevők, kik ezen hivatással eddig üzleti összeköttetésbe nem állottak, tartoznak szállítóképességüket és megbízhatóságukat azon ipar és kereskedelmi kamara által igazoltatni, melyhez telépük szerint tartoznak.

A biztosíték, a részletes feltételekben megszabott arányban, az utófelülvizsgálat eredménye szerint fog visszaadani.

A hivatal fentartja magának, hogy a beérkezett ajánlatok között, az árakra való tekintet nélkül, szabadon választhasson vagy az összes ajánlatokat elutasítsa, az építés részben vagy egészben más vállalkozókkal esetleg házilagosan uton végeztesse.

Az ajánlat ivenkét 1 K-ás bélyeggel látandó el és abba világosan és határozottan beveendő azon kijelentés, hogy ajánlattevők úgy a szerződést, mint az általános és részletes feltételeket ismeri, azokat kötelezőleg elfogadja.

A mennyiben többen együttesen (mint társ-vállalkozók) tesznek ajánlatot, már az ajánlaton

megnevezendő azon egyén, a ki a munkát vezető és a ki felhatalmaztatik, hogy a munkát társai nevében vezető és a ki a folyósított járandóságokat felveheti.

Hacsak lehetséges, már az ajánlatban megnevezendő azok a hazai cégek, melyektől a szükséges anyagok stb. beszereztetnek. Amennyiben ez lehetséges nem volna a szerződés kötések, vagy a munka megkezdése előtt bejelentendő 15 nappal tartozik vállalkozó 10% kötbér terhe mellett bejelenteni azon hazai ipartelepeket stb., ahonnan szükségletét fedezendő.

Ajánlati minta a székelyudvarhelyi kir. államépítészeti hivatalban díjmentesen megszerezhető, ugyanott a műszaki iratok a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Székelyudvarhely, 1911. aug. hó 5-én. *Szabolka Rezső*, kir. műszaki tanácsos.

Árverési hirdetmény. Oklándi közbirtokosság vadászati joga 1911. július hó 1-től számított, egymás után következő 6 évre Oklánd községhezánál f. évi *augusztus hó 20-án* d. e. 10 órakor tartandó nyílt árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni. Kikiáltási ár: 30 kor. *Pál*, birt. elnök.

Megszökött fiu. Mants Béni székelykereszturi lakoshoz kiadott Menesán György nevű 14 éves, kirovai illetőségű áll. gyermek augusztus hó 6-án megszökött. Körözendő és feltalálás esetén a székelykereszturi főszolgabíró hivatal értesítendő. Szökésekor fekete kabátot, térdig érő fekete nadrágot és csizmát viselt.

Elveszett tehén. A folyó évi augusztus hó 8-ikára viradólóg bogárfalvi Benedek Andrásnak az istállójából 1 darab 4 éves szürkés szőrű, felálló sárgás szarvu tehene nyomtalanul elveszett, különös ismertető jegye a morján egy darab helyt égés által a szőre lekopott.

Elveszett cselédkönyv. Jakab Juliska vargasi lakos cselédkönyve elveszett.

Elveszett marhalevél. Bodor Gábor homoródujfalvi lakos a székelyzsombori marhalevél kezelő által 1911. május hó 6-án 697—1911. szám alatt kiállított 1 drb. 5 éves pej herélt ló — 26500. törvényhatósági számu járlatát ismeretlen módon elvesztette.

Felfogott csikó. Kísgalambfalva községben 1 drb. 2 éves kancza csikó (jegy és bélyeg nélküli) 8 nap óta felfogva tartatik.

Felfogott ló. Magyarhermány község legelő csordájában felfogva tartatik 1 ló. Ismertető jelei: neme kancza, 8—10 éves, pej szőrű, mindkét farán S bélyeg, mindkét füle бүтүс, morján fehér folt, nyakában kötéllel kötött harang. Amennyiben igazolt tulajdonosa nem jelentkezik, szeptember 2-án nyilvános árverésen Magyarhermány község elöljárósága által eladatik.

Felfogott borju. Enlaka községben egy két évesnek látszó fehér szőrű únó borju több nap óta felfogva tartatik. Igazolt tulajdonosa a községi bírónál jelentkezék.